

colecția monografii

LUCIA IRINESCU

**CONCURENȚA NELOIALĂ ÎN DREPTUL
COMERȚULUI INTERNAȚIONAL**

LUCIA IRINESCU

**CONCURENȚA NELOIALĂ
ÎN DREPTUL COMERȚULUI
INTERNAȚIONAL**

**Universul Juridic
București
-2022-**

Considerații generale privind concurența

1. Precizări conceptuale

○ 1.1. *Noțiunea de concurență*

Noțiunea de concurență este folosită în toate relațiile sociale. Această noțiune provine din limba latină, de la termenul *concurrere*, care înseamnă „a se înfrunta”.

În sensul larg al accepțiunii, prin concurență se înțelege confruntarea dintre agenții economici cu activități identice sau similare, exercitată în domeniile deschise pieței, pentru câștigarea și conservarea clientelei, în scopul rentabilizării propriiei întreprinderi¹.

În literatura juridică, ea este definită ca fiind rivalitatea sau lupta desfășurată cu mijloace economice între comercianți sau industriași pentru cucerirea pieței, producerea și desfacerea unor produse, atragerea și menținerea clientelei și obținerea de beneficii².

Într-o altă definiție, mai simplificată, este considerată o luptă adesea acerbă între agenții economici care exercită aceeași activitate sau o activitate similară pentru dobândirea, menținerea și extinderea clientelei³.

Diversificarea conținutului noțiunii de concurență a condus la formarea unei ramuri de drept distincte: dreptul concurenței.

În literatura de specialitate, dreptului concurenței îi sunt atribuite două accepțiuni diferite.

În sens larg, prin dreptul concurenței se înțelege ansamblul normelor juridice care reglementează raporturile privind reprimarea concurenței neloiale și restricțiile impuse concurenței⁴.

În sens restrâns, acest drept se limitează la raporturile juridice privind combaterea concurenței neloiale⁵.

---

¹ O. Căpățână, *Dreptul concurenței comerciale. Partea generală*, ed. a II-a, Ed. Lumina Lex, București, 1998, p. 273.

² I. Macovei, *Protecția creației industriale*, Ed. Junimea, Iași, 1984, p. 287.

³ I. Băcanu, *Libera concurență în perioada de tranziție spre economia de piață*, în *Dreptul nr. 9-12/1990*, p. 50.

⁴ O. Căpățână, *Noțiunea concurenței comerciale*, în *RDC nr. 1/1992*, p. 29.

⁵ Y. Eminescu, *Tratat de proprietate industrială*, Ed. Academiei Române, București, vol. III, *Concurența neloială*, 1984, p. 11.

Concurența comercială constituie instituția juridică fundamentală a dreptului concurenței. Ca parte integrantă a realității economico-juridice, aceasta este influențată permanent de politica comercială internațională.

Politica de concurență urmărește să creeze piețe cu concurență loială și să prevină formarea monopolurilor care își impun prețurile în detrimentul consumatorilor. Conlucrarea în acest domeniu se realizează prin OMC și OCDE, dar și prin acorduri multilaterale sau bilaterale.

În raportul său anual, OMC abordează problematica concurenței prin prisma interdependenței cu structura pieței, raporturile economice, sursele și costurile concurenței imperfecte, aspecte legate de relațiile comerciale internaționale⁶.

Punctul de vedere al OCDE s-a concretizat într-o definiție potrivit căreia concurența se înfățișează ca o situație de pe o piață, în care firme sau vânzătorii se luptă în mod independent pentru a câștiga clientela cumpărătorilor, în scopul de a atinge un obiectiv economic, care constă în profituri, vânzări și împărțirea pieței⁷.

Din perspectivă istorică, competiția a fost întotdeauna un factor care a stimulat comerțul. Evoluția vieții statale s-a concretizat, printre altele, în reguli convenționale sau legale destinate producției de mărfuri și servicii și transferului acestor activități către beneficiari.

O anumită preocupare din partea comercianților și a autorităților pentru instituirea unor reguli imperative care să governeze activitatea de comerț și competiția datează din perioada medievală. Concurența, în adevăratul ei sens, apare odată cu înlăturarea tuturor obstacolelor politice, economice și sociale din calea libertății comerțului⁸.

În contextul dezvoltării politice, economice și sociale, competiția s-a extins în spațiul european, devenind astăzi un obiectiv principal al politicii comunitare.

---

⁶ D. Bivolaru, *Concurența comercială*, Ed. Tribuna Economică, București, 2002, p. 11.

⁷ E. Mihai, *Dreptul concurenței. Drept comunitar și drept românesc*, Ed. Mirton, Timișoara, 2008, p. 12.

⁸ D. Clotocici, *Probleme teoretice și practice ale concurenței comerciale, examinate în contextul procesului de integrare a României în ordinea juridică a Uniunii Europene*, în RDC nr. 11/2000, pp. 55 și urm.; L. Irinescu, *Evoluția conceptului de concurență în raport cu transformările economice și comerciale internaționale*, în C.G. Pascariu, R. Frunză, C. Alupului (coord.), *Politici europene privind dezvoltarea mediului de afaceri*, Ed. Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 2010, pp. 174-180.

Din punct de vedere economic, noțiunea de concurență este analizată fie ca o relație între operatorii economici, fie ca un comportament concurențial sau ca o situație caracteristică mediului de afaceri (mediu concurențial)⁹.

Concurența derivă din comportamentul operatorilor economici pe o anumită piață, bazat pe un interes personal, concretizat în obținerea de avantaje concurențiale în raport cu rivalii, referitoare la cota de piață, dominație prin costuri, inovație, fidelizarea clientelei¹⁰.

Efectul benefic este recepționat, în final, de către consumatori. Ei se pot bucura de diversitatea și calitatea bunurilor și a serviciilor, de prețul relativ scăzut de obținere, de creativitatea operatorilor economici¹¹.

În contextul internaționalizării relațiilor comerciale, concurența a dobândit noi dimensiuni. Competitivitatea economiilor naționale, bazată pe creștere economică, nu se poate realiza decât prin favorizarea procesului concurențial. Acest obiectiv poate fi atins prin stabilirea unor principii solide privind protecția concurenței, în temeiul cărora să fie sancționate comportamentele care reprezintă un risc ridicat pentru prejudicierea consumatorilor¹². Așa se explică și faptul că la nivel comunitar reglementarea concurenței a evoluat de la faptul de a fi considerată un instrument regulator al pieței la faptul de a deveni un obiectiv al integrării¹³. În vederea aderării României la UE, Capitolul *Concurența* a fost închis ultimul, alături de *Justiție și afaceri interne*¹⁴.

Tratatul de la Roma¹⁵ stabilea drept misiune principală instituirea unei piețe comune, a unei uniuni economice și monetare, care să promoveze în

---

⁹ În acest sens, T. Moșteanu, F. Alexandru, H. Dragomirescu, *Firma în mediul concurențial*, Ed. Tribuna Economică, București, 2000, p. 85.

¹⁰ *Ibidem*, p. 86.

¹¹ I. Gavrilă, T. Gavrilă, *Competitivitate și mediu concurențial. Promovarea și protejarea concurenței în Uniunea Europeană*, ed. a II-a, Ed. Economică, București, 2009, p. 40.

¹² În acest sens, L. Lazăr, *Reformarea dreptului comunitar al concurenței – o încercare de a asigura convergența între instrumentele de politică concurențială ale Comisiei Europene*, în RRDA nr. 6/2009, p. 52.

¹³ Pentru detalii, a se vedea A. Fuerea, *Manualul Uniunii Europene*, ed. a III-a, Ed. Universul Juridic, București, 2006, p. 236.

¹⁴ Comisia Europeană a recomandat Consiliului UE să amâne cu un an data aderării României la Uniune, stabilită la 1 ianuarie 2007, dacă țara noastră nu îndeplinește cerințele legate de aderare în acele domenii. În acest sens, Th.V. Purcărea, *2003: an crucial în procesul de închidere a negocierilor pentru Capitolul 6 „Politica în domeniul concurenței”*, în Revista de Comerț nr. 9/2003, p. 6; Centrul de Resurse Juridice, *Politica în domeniul concurenței*, București, 2002, p. 9.

¹⁵ Tratatul de la Roma, instituind Comunitatea Economică Europeană, în vigoare de la 1 ianuarie 1958, a fost modificat prin Tratatul de la Maastricht privind UE, care a intrat